

## 30 РОКІВ ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ ТРАГЕДІЇ:

### ТРИ ЗАПИТАННЯ ДО НАРДЕПА

Із нагоди скорботної тридцятої річниці аварії на Чорнобильській АЕС у кулуарах парламенту ми спілкувалися з народним депутатом, головою Чорнобильського підкомітету Верховної Ради України Ярославом Москаленком.

**Ярославе Миколайовичу, які останні кроки здійснила Верховна Рада України у сфері соціального захисту ліквідаторів і потерпілих від наслідків аварії на ЧАЕС?**

Нинішньому складу парламенту вже півтора роки. І, на жаль, більшість часу ми витратили на те, щоб виправити свої помилки щодо соціального захисту чорнобильців. Ще в кінці 2014 року, вночі «під ялинку», більшість депутатів без детального ознайомлення голосує за закон із назвою «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України», що терміново вимагав Кабмін для

ухвалення бюджету-2015. Усього десять секунд голосування – і відбулася фактична руйнація системи соціального захисту чорнобильців. Усупереч Конституції та здоровому глузду. Звичайно, коли авантюра Кабміну зі скасуванням чорнобильських пільг стала очевидною, у парламенті я разом із групою народних депутатів ініціювали законопроект 2093, спрямований на відновлення конституційних прав чорнобильців. Хочу наголосити – проект не популістський, був узгоджений з усіма фракціями, профільними міністерствами та громадськими організаціями. Знадобилося півтора роки, щоб Верховна Рада виправила свої помилки, і 17 березня цей законопроект був ухвалений у цілому. На жаль, Президент заветував цей закон, дослухавшись до Міністерства фінансів, яке свого часу стало ініціатором скасування соціального захисту чорнобильців. Сьогодні в парламенті більшість поділяє думку, що закон треба ухвалювати або долаючи



вето, або вводити відповідні норми через інші законодавчі ініціативи. Ми маємо забезпечити чорнобильцям гідний соціальний захист.

**Тобто нині робота ведеться саме щодо відновлення скасованих раніше прав чорнобильців?**

Не лише. До мене як до народного депутата, обраного за мажоритарним округом №96, який найбільше потерпів від Чорнобильської катастрофи, звертаються ліквідатори і потерпілі. Для вирішення їхніх проблем активно листуюся з органами виконавчої влади. І якщо пи-

тання «підвисає» у повітрі через прогалини у вітчизняному законодавстві, ми з колегами після детального вивчення намагаємося це вирішити.

Так, нині на етапі розробки знаходиться законопроект, який дозволить встановити статус потерпілого внаслідок Чорнобильської катастрофи для дітей, які після досягнення повноліття втратили цей статус і захворіли на онкологічні або онкогематологічні захворювання. Сьогодні, як з'ясується, це просто неможливо зробити. Людина не може отримати необхідне лікування й препарати.

**Новий уряд заявив про плани побудувати в зоні відчуження сховище для ядерних відходів. Яка ваша думка щодо таких перспектив?**

Питання будівництва Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива почало реалізовуватися не цим урядом і не минулим, а ще 2005 року. Головна умова – у цьому сховищі має зберігатися відпрацьоване паливо винятково з українських АЕС. Жодного імпорту з інших країн не пропонується. Це виписано у відповідному законі від 2012 року.

Звичайно, будівництво такого сховища є питанням національної безпеки, особливо в умовах фактичної війни з державою, куди транспортуються ці відходи. Водночас, на мою думку, такий об'єкт мав би бути саме резервним сховищем у разі, якщо немає можливості направляти відпрацьоване паливо за межі країни.

Країні, яка пережила Чорнобиль, треба набагато пильніше підходити до будівництва й діяльності таких об'єктів. У цьому питанні не можна керуватися винятково економічною доцільністю. Треба аналізувати можливий вплив на екологію, а це – майбутнє наших дітей, їхнє здоров'я. Узагалі, на мою думку, найкраще було б перетворити нинішню зону відчуження на природний заповідник.

Розмову вів Іван УСАЧЕНКО